

Årgång 43 - Nr 3 September 2015

Spelfot

Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och för
Folkdansringen Småland - Öland

Zorns guldmärke 2015 till Magnus Gustafsson och Eva Blomquist-Björnborg.
Foto: Peter Pedersen.

MED

Smålandsringen
Folkdansringen Småland-Öland

Smålåtar
Smålands Spelmansförbund

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Adress: c/o Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

E-post: smaland@folkdansringen.se

Hemsida: www.folkdansringen.se/smaland, www.dansafolkdans.nu

Styrelse och andra ledamöter

Ordförande: Gunnar Andersson, Björkvägen 9, 360 13 Urshult, 0477-205 67 e-post: gatrue@telia.com

Vice ordförande: Åke Eriksson, Hökhult Lillön 63, 343 93 Älmhult, 0476-143 94 e-post: ake.lillon@live.se

Kassör: Olle Andersson, Rydgatan 16, 341 39 Ljungby, 0372-800 76 e-post: olcarason@msn.com

Sekreterare: Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

e-post: sejoson@hotmail.com

Sven-Erik Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo, 036-471 48 e-post: arvidsson03647148@habo.net

Emma Karlsson, Jönköpingsvägen 59, 563 32 Gränna, 070-445 24 40, e-post: emka6610@gmail.com

Lena Hjelte, Venskögse 6, 570 80 Virserum, 0495-302 00, e-post: lenahjelte@telia.com

Suppleanter

Mary Bjerstedt, Resebövägen 26 Rismåla, 382 93 Nybro, 0481-151 49 e-post: mary.bjerstedt@telia.com

Sven Skogman, Krokstorp Sjöleden, 572 96 Fårbo, 0491-182 03, 070-595 87 22, e-post: canadicken@telia.com

Christina Wahlqvist-Enefalk, Stallgårdsgatan 2, 393 53 Kalmar, 0480-136 82,

e-post: christina.wahlqvist-enefalk@telia.com

Administrativt utskott: Gunnar Andersson, Olle Andersson och Elisabet Johansson

Dans och musik, barn och ungdom: Emma Karlsson, Åke Eriksson, Gunnar Andersson, Lena Hjelte, Sven Skogman

Dräkt: Mary Bjerstedt, Elisabet Johansson

Slöjd: Åke Eriksson, Sven-Erik Arvidsson, Christina Wahlqvist-Enefalk

Hemsida: Olle Andersson, Sven-Erik Arvidsson och Sven Skogman

Spelfot: Elisabet Johansson, Olle Andersson, Gunnar Andersson

Revisorer

Lisbeth Davidsson, Uddabo 246, 382 92 Nybro, 0480-520 61 e-post: lisbeth.davidsson@hotmail.se, Åke Johansson, Kyranders gata 6, 594 31 Gamleby, 0493-530

07 e-post: ake.johansson@telia.com

Revisorssuppleanter

Karl-Olof Carlsson, Furulundsvägen 8, 380 42 Målerås, 0481-311 30, e-post: eivorgothoskarsson@gmail.com

Inga-Lena Nordgren, Kvänjarpsvägen 11, 341 70 Ljungby, 0372-171 26, e-post: alladil@telia.com

Ansvarig utgivare: Elisabet Johansson

Dräktråd F

Irma Edstrand, Kullgatan 20, 561 46 Huskvarna, 036-502 01 e-post: irma.edstrand@telia.com

Lena Sandin, Allégatan 6, 566 33 Habo, 036-412 25, e-post: l_sandin@yahoo.com

Dräktråd G

Elisabet Johansson, se ovan

Dräktråd H

Mary Bjerstedt, se ovan

Agneta Erlandsson, Ålidsvägen 6, 388 92 Ljungbyholm, 0480-47 02 05 e-post: agneta.erlandsson@hotmail.com

Valberedning

Ölands Allmogedansare

Sammankallande.

Ulla och Stellan Bjelkfors, Högtomtagatan 53, 387 93 Borg-holm, 0485-56 02 22. ulla.bjelkfors@gmail.com, stellan.bjelkfors@gmail.com

Uppvidinge folkdangille

Johan Blixt, Blötskog Sjölyckan, 360 76 Älghult, 0474-260 50, durspelaren.blixt1@gmail.com

Ann-Christin Nyström, Borlanda Tinglabacken 1, 363 33 Rottne, 0470-930 00, annchristin.nystrom@spray.se

Östboglillets folkdangslag

Marianne och Rolf gunnarsson, Skördevägen 17, 330 12 Forsheda, 0370-818 19, marianne.gunnarsson@telia.com, rolf.c.gunnarsson@telia.com

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUNDS Stiftelse för Unga Spelmän

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida el rekvideras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, tel 0480-477167 el mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer 8169-5,664 257 094-6 (Swedbank)

Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Borås, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Björnborg, Alvesta.

Försäkra dina instrument

Utnyttja SSFs och SSRs förmånliga villkor

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringspremie är betalda till Smålands Spelmansförbund

- i hela världen

- vid skada eller förlust

- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premierna storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Grundpremien är 200 kr/år upp till och med 20.000 kr i försäkringsbelopp. Sedan ökar premien med 50 kr per 10.000 kronorsintervall.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

Medlemsavgifter 2015

Smålands Spelmansförbund:

Ungdomar under 20 år	50 kr
Äldre över 65 år	120 kr
Övrig vuxen	180 kr
Familjemedlem	50 kr

Folkdansringen Småland-Öland:

Medlem över 25 år	80 kr
Medlem upp till 25 år	35 kr
Därtill kommer avgift till lokal förening och Svenska Folkdansringen	

Nästa nummer av Spelfot utkommer i december 2015 med manus- och annonsstopp den 1 november. Material skickas till redaktörens adress, se kassör ovan!

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar 0480-47 71 67

helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Vice ordförande: Marianne Busk, Ö Storgatan 161, 554 52 Jönköping 036-12 24 35 0733-38 49 54

marianne.busk@gmail.com

Kassör och registeransvarig: Viola Ek, Furuby Jöns Klemensgård, 360 51 Hovmantorp, 070-274 99 38, viola.ek@bredband2.com

Sekreterare: Håkan Alm, Norra Möckleby, 386 96 Färjestaden, 070-877 58 44, hakan@alm-sjolindland.se

Vice sekreterare: Britt-Marie Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo, 03647148@habo.net>

Styrelsesuppleanter: Magnus Lundberg, Kleven 7, 563 91 Gränna, 0390-21070, magnus.lundberg1@gmail.com
Ingela Borg, Lökyrd, Kronelund, 330 17 Rydaholm, 076-230 88 39, ingelaborg@hotmail.com

Revisorer: Jan Sannas, Kullsvägen 5, 340 32 Grimslov 0470-75 02 39 0708-53 83 61, jan.sannas@gmail.com

Nils Wiberg, Mala 3208, 280 20 Bjärnum 0451-191 14

Revisorsuppleant: Yvonne Lundell, N Storgatan 25, 575 32 Eksjö 0381-304 06 070-680 94 40

Valberedning: Mari Nordström, Södvik PL 5441, 380 74 Löttorp, 0485-26136

Sune Johansson, Saturnusvägen 3A, 393 51 Kalmar 0480-172 47, 070-597 67 84
sunejkalmar@gmail.com

Låtkommitté:

Magnus Gustafsson, Häringegård 1, 360 47 Värends Nöbbel 0470-35356 070-636 61 34

magnus.gustafsson@kronoberg.se

Eva Blomquist-Björnborg, Droskvägen 16, 342 33 Alvesta 0472-106 83, eva.blomquist.bjarnborg@telia.com

Lars Svensson, Torslunda 112, 386 96 Färjestaden 0485-484 88, lassestraatelje@telia.com

Försäkringsansvarig: Viola Ek, se ovan

Arkivansvarig: Håkan Alm, se ovan

Notlager: Viola Ek, se ovan

Hemsidesansvarig: Jan-Erik Ekman, Liarumsvägen 799, 298 94 Linderöd

jan-erik.ekman@telia.com

www.smalandsspelmanforbund.se

SSFs plusgironr: 44 80 33-1

Redaktör: Viola Ek, se kassör ovan

Spelfots redaktör förbehåller sig rätten att korta av och redigera insända artiklar. Artiklar och bilder skall vara försedda med namn på skribent respektive fotograf. Spelfot kan publiceras i valda delar på respektive organisations webbsida på internet. Den som inte vill ha sitt material publicerat på internet måste skriftligen meddela detta i samband med att material skickas in.

Annonsspriser i Spelfot

1/1 sida	1.000 kr
1/2 sida	500 kr
1/4 sida eller mindre	250 kr

Den 23 maj var jag på slöjdbytardagen som Virestads folkdanslag arrangerade. Det var en otroligt skön

känsla att ur en liten järnbit kunna smida fram krokarna och spikarna och att insupa atmosfären i denna gamla anrika smedja som Virestads hembygdsförening idag förvaltar. Läs mer på annat ställe i denna tidning. Två dagar senare, måndagen den 25 maj, lades jag in på Ljungby lasarett. Vänster knäled öppnades, knäskålen lades åt sidan och benet sågades av någon cm över och under knäleden. Sedan spikades det dit en knäled i titan, knäskålen veks tillbaka igen och såret syddes igen med 18 stygn. Efter fyra timmar uppmanades jag att stiga upp ur sängen för att börja gå med gästol. Två gånger till fick jag gå upp denna dag. Nästa dag försvann gästolen. Nu gällde betastöd eller kryckor, problemet var bara att mitt blodvärde var så lågt. Jag hade alldeles för få röda blodkroppar vilket resulterade i att jag var yr och trött. Efter några dagar kom jag hem till Urshult igen. Jag kunde vara med om midsommarfirandet på Lunnabacken, Hembygdsföreningen Gamla Urshults hembygdsgård, där Urshults Bygdegille och Larsas spelmän framträdde.

Nu är vi framme vid vecka 31 och det är några veckor sedan jag slängde kryckorna, så nu är det stavar som gäller om jag går lite längre. Om vi säger att den smärtan jag hade före operationen var 10 så är smärtan ungefär 2 idag. Jag skall lova att det är otroligt skönt att ha sluppit denna ständiga värk.

Vecka 30 var det folkmusikfestival på Korrö med Zornmärkesuppspelning och märkesutdelning. Uppspelningarna har tidigare hållits i Gränna, Kalmar och Växjö. Folkdansringen Småland-Öland ställde upp med två funktionärer varje dag, måndag till fredag. Funktionärerna har varit från

SIDAN 3

Sunnerbogillet, Uppvidinge folkdanslag, Värendsgillet och Urshults bygdegille. Zornmärkesnämndens ordförande Ulf H Svensson var mycket nöjd med Zornmärkesuppspelningarna på Korrö och tyckte att funktionärerna skött sin uppgift på ett som han sa ”alldeles lysande sätt”. Som en av funktionärerna sa: det är ju fantastiskt att få vara med om detta, det får vi ju aldrig uppleva igen. Så jag vill buga djupt och allra ödmjukast tacka alla er funktionärer som ställde upp på detta lysande sätt. Det gäller även den funktionär som tyckte att min nacke skulle vridas om som tack för uppdraget. Jag tar det inte så allvarligt för det sades med ett leende på läpparna. Man får väl säga att Småland och Öland blev mycket väl tillgodosedda vid dessa Zornmärkesuppspelningar. Läs mer om detta på annat ställe i tidningen.

Väl mött på Jönköpings Allmogemarknad och på höstmötet i Eksjö!

Gunnar Andersson
ordförande i

Folkdansringen Småland-Öland

RIKSSPELMAN I GREKISK FOLKMUSIK

Några mer välförtjänta mottagare av Zornmärket i guld, Magnus Gustafsson och Eva Blomquist-Björnborg, har jag svårt att hitta. Motiveringen var för Magnus G ”för traditionsrikt och dansant spel av låtar från Småland” och för Eva B ”för briljant och traditionsmedvetet spel av smålandslåtar”.

Enligt Zornjuryns statuter tilldelas Zornmärket i guld synnerligen framstående traditionsbärare.

Både Eva och Magnus är synnerligen framstående traditionsbärare men står också för allmänt förtjänstfulla insatser på folkmusikens område genom sin forskning och pedagogiska insatser.

Det verkar som att man redan har bredat bedömningen och tagit med ”allmänt

förtjänstfulla insatser på folkmusikens område” för guldmärket, men jag skulle vilja att man också för in det i Zornjuryns statuter.

För att få silver (rikspelman) och brons görs bedöm-

ningen hur ”insatt den uppspelande är i den svenska folkmusiktradition från vilken låtar och instrument valts. Vid uppspelningen bedöms bland annat rytm, intonation, klang, teknik och den uppspelandes egenskaper som spelman.”

För mig känns det som om tekniken har mer och mer kommit i fokus och att det nästan krävs en högskoleutbildning för att erövra silvermärket. Det kanske till och med automatiskt skulle skrivas in i examensbeviset.

Med de bedömningsgrunder som finns idag är det en stor fara att spelet blir mer likriktat om det bara är tekniken som är viktig. Därför bör framtida bedömningar i uppspel för Zorns märken i silver och brons bygga på att det folkliga spelet står mer i fokus, men också att göra en bedömning av folkmusikerns folkmusikgärning.

Jag anser det också viktigt för att hålla folkmusiktraditionen mer levande, att slutgiltigt frigöra sig från spelmannsrollens något unkna nationalistiska historia och patriarkala struktur, genom att kvotera Zornjuryn 50/50 samt att inkludera all folklig musik även sången och invandrad folkmusik.

Jag uppmanar därför Svenska Folkdansringen att snart göra de föreslagna justeringarna i Zornjuryns statuter, för att visa vägen mot ett humanistiskt samhälle som inkluderar alla människor och musikstilar och därmed förhindra att denna institution blir en fossil.

Tänk vad häftigt att ha en rikspelman i grekisk folkmusik i Sverige. Yes!!!

Magnus Lundberg
suppleant i

Smålands Spelmansförbund

SMÅLANDSGLANS ÖVER KORRÖ

Veckan på Korrö började bra – så många som fyra av de tio som spelade upp inför Zornmärkesjuryn på måndagen fick diplom, bronsmärke eller silvermärke!

Det var ett hedersamt uppdrag att få lotsa deltagarna till sina ”uppvärmningsrum”, hämta dem till uppspelning och se hur andäktigt de trädde innanför dörrarna på Herrgården. Där väntade juryn bestående av Christina From, Peter Pedersen, Pers Nils Johansson och vår lokala jurymedlem Heléne Ingvarsdotter. Dan Lundberg och Viktor Johansson skötte dokumentation och inspelning för Svenskt visarkiv. Från sekretariatet tog Ulf H Svensson med sig protokoll, förberedda av Annette Gabrielson, Anders Ewaldz och Gunilla Hageström. Varje deltagare hade en kvart på sig att spela minst tre låtar. Efter tre uppspelningar tog juryn paus för bedömning och vid dagens slut var det tid för juryamtal med musikerna. Varje kväll anslogs namnen på dem som erövrat diplom eller märke av någon valör.

77 UPPSPELNINGAR

När veckan var slut kunde man räkna samman att 27 kvinnor och 50 män i åldrarna 19-77 år spelat upp. Instrumenten var 49 fioler, 3 säckpipor, 14 nyckelharpor, 2 durspel, 2 härjedalspipor, 2 munspel, 2 kohorn, minst 1 klarinett och dessutom kulade en deltagare, dvs använde den egna rösten. Sammanlagt delades det ut 14 diplom, 10 bronsmärken, 3 diplom efter brons och 10 silvermärken.

UTDELNING AV FÖRTJÄNSTMÄRKEN

Det var en riktigt högtidsstund då diplom och märken sedan delades ut på lördagftermiddagen. De 10 nya riksspelmännen presenterade sig med varsin låt på sitt instrument, dvs inspelad musik fick re-

presentera dem som inte kunde närvara. Jag hade inte följt resultaten under veckan och därför var det extra spännande att följa utdelningen.

Till musiker bosatta i eller med ursprung i Småland och Öland delades följande diplom och märken ut: Diplom: Sara Elofsson (f Lindestrand), Linköping. Brons: Gusten Brodin, Unnaryd, Marika Bjärnborg, Enskededalen, Bengt Erlingsson, Köpingsvik. Silver: Sabina Henriksson, Hökerum, Eva Johansson, Urshult och Jonas Åkerlund, Värends Nöbbele – en vacker rad redan detta!

GULDMÄRKEN TILL SMÅLAND

Så kom höjdpunkten på utdelningen. Det finns också ett Zornmärke i guld. Det tilldelas synnerligen framstående traditionsbärare. Detta märke kan man inte spela upp för utan det tilldelas spelmannen mot bakgrund av hans eller hennes kvalifikationer som traditionsbärare och mästerspelman.

Publiken fick försöka lista sig till vem som dolde sig bakom Peter Pedersens långa och kryptiskt formulerade presentation av guldmärkesmottagaren men så bröt jublet löst: Eva Blomquist-Bjärnborg! En rörd och glad Eva spelade både en och två låtar. Sedan trädde Christina From fram till mikrofonen och förkunnade att det ibland delas ut TVÅ guldmärken! Ny spänning, ny levnadsbeskrivning och neutrala Ortsangivelser, men nu var publiken riktigt på hugget och hjälpte Christina att skandera: Magnus Gustafsson! In kom Magnus i hatt och kavaj och gummistövlar, utbytte en bamsekram med Christina och spelade både solo och tillsammans med

Eva Johansson, Urshult, får sitt silvermärke av Hans Hjelm, Folkdansringen. Foto: Peter Pedersen

Eva. Vilken guldfest och final på denna Zornmärkesuppspelning på Korrö 2015!

Hjärtliga gratulationer till samtliga spelmän av alla valörer!

Elisabet Johansson

Försiktigt bär hon sin ballong med Folkdansringens logga. Foto: Gunnar Andersson

KORRÖFESTIVALEN 2015

Nu har det hållits folkmusikfestival i dagarna sex på Korrö för trettioförsta året i rad och Folkdansringen Småland-Öland har varit där alla dagarna. De tre första dagarna skulle det varit ungdomsläger (som tyvärr blev inställt på grund av för få anmällda) och de fem första dagarna pågick Zornmärkesuppspelningar.

Zornmärkesuppspelningarna hölls i Herrgården som normalt är vandrarhem. Det var bra att Zornmärkesnämnden valde Korrö istället för Linneryd eller Tingsryd. Nu fick Zornmärkesnämnden och jury och sekretariat insupa den lantliga och kulturhistoriska atmosfär som finns på denna idylliska plats vid Ronnebyån och som fylldes av ljuvliga folkmusiktoner. Att Zornmärkesuppspelningar och Zornmärkesutdelningen var förlagd till Korrö betydde också att Folkdansringens riksstyrelse var på plats, representerad av bland andra kassören Hans Hjelm. Zornmärkesnämndens ordförande Ulf H Svensson hade fullt upp med arbetet med uppspelningarna och hann förhoppningsvis också se något av Korröfestivalen.

Värendsgillet i folkdräkt och stövlar på väg till sin dansuppvisning på stora dansbanan. Foto: Gunnar Andersson

FOLKDANSRINGEN INRYMDES I ÅR I TVÅ TÄLT

I år hade Folkdansringen två tält, ett informationstält och ett för dräkt- och slöjdverksamhet. Båda tälten var mycket bra placerade. Vi tackar festivalgeneralen Anders Smedenmark för det. I dräkt- och slöjdtältet var det stor aktivitet både fredag och lördag med trådarbeten, stickning, nålbindning, ullspinning, räfstillverkning, smide och träarbete vid en kretmärr och dessutom dräktinformation. Vi från Korrökommittén tackar er alla som ställde upp där för att visa vilken stor bredd Folkdansringen Småland-Öland har på sin dräkt- och slöjdverksamhet.

PROVA-PÅ-DANSER

Från en höjdpunkt till en annan: I Oktagonen kunde man prova på enklare folkdanser som Kennert Karlsson från

Urshults Bygdegille och Tomas Olofsson från Virestads Folkdanslag leder med sådan bravur. I år hade Musik i Syd anammat vår idé och kallat sina kurser ”prova på”. De var också förlagda till Oktagonen som var prydd med vår banderoll ”prova-på-danser med Svenska Folkdansringen”. Informationstältet fungerade bra som vanligt. Vi hade mycket material och så förstås våra uppblåsta ballonger till våra levande reklampelare – barnen.

TROTS REGN

Trots att det regnade nästan hela lördagen (fram till kl 16) så var det för oss en bra Korröfestival. Det var mycket blött när Värendsgillet skulle vandra till stora dansbanan för sitt framträdande kl 18:40 så det var bygdedräkter och stövlar som gällde.

Man hann ju se några konserter också.

KONSERT MED SMÅLÄNSKA RIKSSPELMÄN

Den bästa enligt mitt tycke var den med småländska riksspelmän. Det var 17 riksspelmän som deltog. Den äldsta blev riksspelman 1970. Det började med att varje riksspelman spelade en låt. Det var roligt att höra olika spelstilar, och speciellt roligt för mig när Magnus Gustafsson valde en låt av Karl Magnus Olsson (1837-1927) kallad ”kongen av Trehörna”. Jag är född på Stensnäs som var torp under den gård i Trehörna som Karl Magnus Olsson en gång ägde. Korrökommittén vill tacka alla som ställde upp på Korröfestivalen för Folkdansringen Småland-Öland.

Gunnar Andersson

ZORN-JURYN 2015

Zorn-juryen på Korrö 2015 bestod av från vänster Peter Pedersen, Christina Frohm, Heléne Ingvarsdotter och Pers Nils Johansson.

Zornmärket delas ut årligen av Zornmärkesnämnden i Svenska Folkdansringen. Märket finns i brons, silver och i guld. För att kalla sig riksspelman skall man ha tilldelats Zornmärket i silver eller guld.

För att få brons eller silver skall man spela upp för en jury.

Zornmärket i guld tilldelas endast synnerligen framstående traditionsbärare och endast ett eller två guldmärken delas ut

varje år. Ingen uppspelning föregår.

Mellan 1933 och 2005 hade 740 spelmän tilldelats silvermärket och 107 har förärats guldmärket. 68 personer har fått silvermärket för spel på nyckelharpa alternativt fiol och nyckelharpa. Åren 1934, 1936, 1939-1941, 1947, 1951, 1955, 1960, 1963, 1968 hölls inga uppspelningar.

För att få ett märke är det absolut krav att spela enligt äldre svensk tradition, efter

en viss spelman eller från en viss del av Sverige. Äldre betyder i detta sammanhang oftast 1800-talet eller tidigt 1900-tal. Enbart teknisk skicklighet på instrumentet ger inget märke. Stort vibrato och andra speciella uttrycksätt som främst förekommer inom klassisk musik ger heller inga pluspoäng.

Wikipedia

ZORN TILL SMÅLAND OCH ÖLAND

GULD

Eva Blomquist-Björnborg, Alvesta

Fiol för briljant och traditionsmedvetet spel av smålandslåtar

Magnus Gustafsson, Värends Nöbböle

Fiol för traditionsrikt och dansant spel av låtar från Småland

SILVER OCH RIKSSPELMAN

Sabina Henriksson, Hökerum

Fiol för rytmiskt och personligt spel av smålandslåtar

Eva Johansson, Urshult

Fiol för lyhört och stilmedvetet spel av smålandslåtar

BRONS

Gusten Brodin, Unnaryd

Fiol för skickligt och uttrycksfullt spel av smålandslåtar

Marika Björnborg, Enschedalen

Fiol för lyhört spel av smålandslåtar

Bengt Erlingsson, Köpingsvik

Nyckelharpa för redigt spel på nyckelharpa

Gusten Brodin, brons för för skickligt och uttrycksfullt spel av smålandslåtar.
Foto: Peter Pedersen

Marika Björnborg, brons för lyhört spel av smålandslåtar.
Foto: Bruno Björnborg

Bengt Erlingsson, brons för redigt spel på nyckelharpa.
Foto: Peter Pedersen

RIKSSPELMAN

Eva började redan som liten att få ett stort musikintresse. Föräldrarna uppmuntrade hennes intresse och köpte en tramporgel. Hon fick redan i småskolan hjälpa fröken att spela morgonpsalmer och det var förstås väldigt spännande.

Eva började spela fiol 1981 och intresset för folkmusiken väcktes då. Hon började spela i Tassemarkernas spelmansgrupp och i Skatelövs spelmanslag. På senare år har hon spelat mycket tillsammans med sin sambo Bengt Andersson som också är riksspelman på silverbasharpa.

BYGGER INSTRUMENT

Eva har även intresserat sig för instrumentbygge och har byggt ett flertal fioler, kontrabasharpa, moraharpa samt flera träskofioler. I maj månad ställde hon upp i VM på träskofiol och blev då världsmästare tillsammans med Peter Pedersen, riksspelman från Västervik. Tävlningen ägde rum i Hagstad i Skåne.

Så här beskriver Eva hur det känns:

"Den här utmärkelsen känns väldigt betydande. Jag är väldigt glad över att ha lyckats med detta".

Eva Johansson, Zornmärket i silver - Korrö 2015.
Foto: Bengt Andersson

RIKSSPELMAN

Sabina Henriksson, nybliven riksspelman, berättar här om sin väg till Zorns förtjänsttecken i silver.

År 1975 var jag 17 år och min bästis Eva (Blomquist-Björnborg) var 19. Vi hade träffats i kommunala musikskolan hemma i Norrahammar, Jönköpings län, fyra år tidigare och var helt sålda på att spela folkmusik. Vid denna tid kände vi oss rätt så garvade som spelmän och tyckte att det var dags att prova lyckan inför zornjuryn. Detta år hölls riksspelmansstämman och uppspelningarna i Frostavallen i Skåne och i juryn satt Röjas Jonas, Ture Gudmundsson och Ole Hjort.

Jag minns inte så mycket av själva uppspelningen, men det var väldigt roligt att träffa andra ungdomar från olika håll i landet. Många av dem möter jag ju fortfarande emellanåt i olika sammanhang; Leif Stinnerbom, Lars Warnstad, Peter ”Puma” Hedlund, Sven Ahlbäck och Peter Pedersen för att nu nämna en del. Det var så kul att det då efter många år med enbart vuxna och äldre spelmän, var så många ungdomar som hade börjat hitta till folkmusiken.

Nåväl, nu handlar det om zornmärket. Detta år fick jag diplom ”för lyhört spel av smålandslåtar” (Eva fick brons).

Nästa gång jag spelade upp var 1981 i Gränna. Det var det året Bengt Löfberg fick guldmarke. Själv var jag gravid och glad och med mina blå gympaskor lyckades jag stampa till mig ett bronsmarke. (Eva fick silver.)

Så var det tredje gången gillt för min del i Växjö 1992 och då var jag nybliven trebarnsmor som mellan amningsstunderna lyckades pressa in zornuppspelning med bland annat Per Hörbergs ”Julpolska” löpande över de tolv strängarna på min dåvarande favoritfiol. Det räckte inte ända fram. Jag fick silverdiplom den gången.

Jaha, det var det, tänkte jag. Då får det vara, för jag orkar inte utsätta mig för

denna press ännu en gång. Jag lade riksspelmansdrömmarna åt sidan, tog till och med farväl av dem och ägnade mig åt mina barn och mitt arbete som mest bestod i att spela på olika instrument för publik i olika åldrar.

Åren gick och jag fortsatte att spela, men det gjorde ofta ont i kroppen när jag spelade fiol. Jag tänkte faktiskt någon gång att jag kanske skulle lägga fiolen på hyllan eftersom det ibland var mer jobbigt än roligt att spela, men jag fortsatte att kämpa. När någon frågade om jag var riksspelman kunde jag svara att, nej, jag är inte riksspelman, men jag spelar runt om i riket...

Jag var absolut inte intresserad av att spela upp igen. Tänkte också att mitt sätt att hålla fiolen, mot bröstet, kanske inte skulle godkännas av juryn. Jag är ju en relik ifrån 70-talet då vi var många som höll felan på det viset. Envis som jag är har jag hållit fast vid denna fattning genom åren.

En annan tanke jag hade också var att det skulle vara ytterst pinsamt om jag inte skulle lyckas få ett silvermarke – jag som är yrkesverksam som bland annat folkmusiker!

Men, de senaste åren har jag satt igång igen på allvar med mitt låtspel på fiol och har tack vare mina spelkamrater Eva och Heléne (Ingvarsdotter) i SHE och också min spelvän Jenny Gustafsson ifrån Borås, denna energiska spelman som vid ett tillfälle fick en kommentar från en i zornjuryn att hon spelade ”på gränsen till obehagligt starkt”, fått min spellust tillbaka och ett ännu säkrare driv i spelet!

Alla dessa tre vänner är riksspelmän och det kändes lite konstigt ibland när vi blev presenterade tillsammans och jag inte var riksspelman, så plötsligt en dag fick jag för mig att jag skulle prova att spela upp

Sabina Henriksson, Zornmärket i silver - Korrö 2015.
Foto: Peter Pedersen

en sista gång i livet. Jenny tjtade på mig och min sambo Örjan likaså, så under årets uppspelningar i Korrö gjorde jag slag i saken.

Det var pirrigt och jag berättade bara för några personer att jag skulle spela upp i Korrö. Ville gå och suga på detta för mig själv. Jag valde ut tre låtar med anknytning till Jönköpings län och förberedde mig så gott jag kunde och så kom dagen då jag klev in i rummet framför juryn som bestod av idel vänner och bekanta, lite märklig känsla, men samtidigt kändes det lite gott, för jag visste att de vet vem jag är och vad jag kan och jag litade på att de skulle kunna förhålla sig helt objektiva i sina bedömningar av mitt spel.

När jag hade spelat mina tre låtar blev jag ombedd att spela en fjärde låt och då trodde jag att det var kört för min del. Tänkte att nu tvekar de och behöver ytterligare något att lyssna på. Direkt efter uppspelet satte jag mig i bilen och for hem och brottades med inre känslor och tankar. Trodde att jag hade misslyckats men kände samtidigt att det var helt ok i så fall. Jag behöver inte längre bevisa något för mig själv, jag duger som jag är – men det hade ju varit så roligt om jag hade lyckats... Efter halva dagen vände tankarna. Jag hade ju ändå inte fått ett negativt besked, det var kanske ändå inte kört, inte skulle jag ta ut en sorg i förskott!

Mer än så här behöver jag kanske inte skriva. På kvällen ringde man ifrån zornju-

ryn och gratulerade mig till mitt silver och jag blev jublande glad! Jag skrek rätt ut när jag såg beskedet via internet. Det kändes så otroligt gott – och nu skulle jag äntligen vara ikapp min vän Eva. Men icke, Eva fick guldmärke fast det gjorde mig ju bara ännu gladare!

Efter 40 år fick jag till slut mitt silvermärke, så ge inte upp ni som kämpar år efter år, rätt som det är kan det gå vägen!

Sabina Henriksson

POLSKOR I GUNNEBO

För andra året i följd kompletterades Petter Dufva-stämman i Gunnebo med en danskurs. Förra året fick deltagarna pröva på skånsk och dansk menuett.

Den här gången var det polskevarianterna slängpolska och svingedans från Skåne, uppländsk bondpolska och sønderhoning från Fanø i Danmark som övades i pass om cirka två timmar. Anna Nyander instruerade till musik av Karin Wallin, Jane Karlsdotters trio från Uppland och spelmansgruppen Rasmus från Jylland. Även om danspassen kändes något för korta för att det skulle vara möjligt att tillägna sig dansernas karaktär fullt ut var det goda smakprov och Annas stegvisa introduktion med balans- och föra/följa-övningar var nyttiga och behövliga. Danskurserna som inslag i stämman har välkomnats av spelmännen, som tycker att det är en extra dimension att spela till dans.

Det hade varit trevligt att möta fler av Folkdansringens medlemmar på danskursen. Kanske blir det så 2016, för en ny stämma lär det bli. Enligt planerna kommer danskursen då att ha danser från närområdet, dvs Östergötland och Tjust, som tema.

Elisabet Johansson

PETTER DUFVA-STÄMMAN 2015

Som utlovat kommer här en gruppbild där några av oss är med (en del var tvungna att åka tidigare). Foto: Bruno Bjärnberg.

Tack allihopa för att ni kom till Petter Dufva-stämman och gjorde den så lyckad. Vi är jättenöjda med allas insatser, såväl lärare som elever och markpersonal. Ett extra tack till Åke Persson som hoppade in med jättekort varsel och såg till att Bror Dahlgrenkursen trots allt blev av trots sent återbud.

Samtidigt vill jag påminna er om att ni gärna får skicka in synpunkter på kurserna

eller önskemål när det gäller eventuella framtida kurser.

Jag saknar e-postadresser till några på Folkmusiklinjen, men ni får hjälpa mig distribuera bilden till dem.

Hoppas vi ses i Gunnebo nästa år också!

Med vänlig hälsning

Peter Pedersen

0733-787055

I sønderhoning är det successiv start som gäller när utrymmet är begränsat. Foto: Elisabet Johansson.

FOTNOT FRÅN ARKIVET

Under rubriken "Fotnot från arkivet" kommer Smålands Musikarkiv från och med nu att återkommande informera om det som är på gång i arkivet och som förhoppningsvis kan vara av intresse för Spelfots läsekrets.

FÖRST NÅGOT OM ARKIVET:

Smålands Musikarkiv grundades 1992 och ingår sedan 2003 i Musik i Syd, som är Skånes och Kronobergs gemensamma regionala musikorganisation. Arkivet ligger i det fina gamla badhuset vid konserthuset i Växjö, i samma lokaler som Musik i Syd. Smålands Musikarkivs verksamhet finansieras av Region Kronoberg och uppdraget är att dokumentera, bevara och tillgängliggöra musikens och dansens kulturarv. Hos oss kan du bland annat se på dansfilmer, lyssna på inspelningar, studera uppteckningar och utnyttja vårt välfyllda bibliotek.

LEDARBYTE

Den största förändringen – i varje fall för undertecknad – som har skett vid arkivet i år är ledarskiftet. Från och med januari 2015 är jag, Mathias Boström, ny chef för Smålands Musikarkiv. Jag har en bakgrund som musikvetare (och knåpar fortfarande på lediga stunder på en doktorsavhandling i musikvetenskap i Uppsala – ämnet är fonografinspelningar). Närmast kommer jag från Svenskt visarkiv i Stockholm, där jag var verksam i 15 år. Vid Visarkivet har jag ägnat mycket intresse åt folkmusikens insamlings- och forskningshistoria och bland annat varit med att ge ut böcker om Folkmusikkommissionen (som gav ut Svenska låtar), Nils Anderssons visuppteckningar i Skåne under slutet av 1800-talet och Ulf Peder Olrogs visforskning. Mitt eget praktiska musicerande har gått på sparlåga några år – musiken sköter min fru Ulrika Gunnarsson med den äran – men Peter Rousus inspirerande gitarrkurs vid spelmansstämman i Skatelöv häroms-

tens gav en energiinjektion. Även flytten till Småland och uppdraget att leda och utveckla Smålands Musikarkiv är mycket inspirerande.

MEDARBETARE

Förändringen vid Smålands Musikarkiv är dock inte så stor i praktiken. Musikarkivets grundare och förste chef Magnus Gustafsson är kvar i organisationen. Han är ju vice VD för Musik i Syd och dessutom min närmaste chef. Magnus encyklopediska kunskaper kommer även fortsättningsvis att komma arkivet och alla våra användare till godo. Smålands Musikarkivs fina medarbetare fortsätter också som förut: dansarkivarie Zandra Axelsson, populär-musikarkivarie Leif Carlsson, tekniker Lennart Carlsson och arkivassistent Eleonor Andersson.

LEKSTUGAN

Magnus Gustafsson fyllde jämnt, 60 år, i mitten av juli. Som en hyllning till födelsedagsbarnet gav Smålands Musikarkiv och Musik i Syd ut en festskrift till Magnus ära, Lektugan, som han överraskades med under Korröfestivalen. Boken, som finns att köpa via arkivet, innehåller ett tjugotal bidrag från nordiska kollegor och vänner bland spelmän, forskare och arkivarier. De flesta bidrag i boken har någon koppling till folklig musik och dans i historiskt eller samtida perspektiv.

VÄLKOMNA TILL OSS

För den som vill veta mera om arkivets verksamhet är vår hemsida smalandsmusikarkiv.nu värd återkommande besök.

Mathias Boström, ny chef för Smålands Musikarkiv.

Lektugan, en festschrift till Magnus Gustafssons ära, utgiven av Smålands Musikarkiv och Musik i Syd.

Ring oss eller gör ett personligt besök – på egen hand eller i grupp. Vi finns till för er. Välkomna!

Mathias Boström
Arkivchef, Smålands Musikarkiv

SLÖJDBYTARDAG I VIRESTAD

Den 23 maj var Virestads Folkdanslag arrangerar för slöjdbytardagen. Denna dag var vi förutom i församlingshemmet också i den gamla smedjan som Virestads Hembygdsförening idag förvaltar. I församlingshemmet var det aktiviteter som nålbindning och luffarslöjd.

Jag höll till i smedjan där Ingvar Eriksson från Urshults bygdegille lärde ut den ädla smideskonsten.

KVASTAR

Vi tillverkade också kvastar. Åke Eriksson och Ingvar Johansson från Virestads folkdanslag förevisade med van hand och rätt känsla hur man tillverkar detta enkla men förr nog så viktiga redskap för att kunna hålla rent i hus och ladugårdar.

SMEDJAN

På tal om van hand och rätt känsla – vilket smideshandlag Ingvar Eriksson har och vilka fantastiskt fina saker han smider fram så smidigt och lätt. Det var Ingvars morfar eller farfar som var smed och smedjan låg intill den gård som Ingvar idag äger, ja han äger förresten smedjan också. Jag skulle tänka mig att han tillbringade otaliga timmar hos den gamle smeden i sin barndom.

Som alltid när Virestads Folkdanslag anordnar slöjdbytardag var det trevligt, och jag tyckte att det nya inslaget med smide var otroligt intressant. Det är ju härligt att se en som kan utföra denna ädla konst fullt ut och få vara i denna välbevarade smedja med så många gamla maskiner och verktyg. Här var ingen elektrisk blåsbalg utan blåsbalgen drevs för hand.

Så får vi ju inte förglömma de trevliga och mysiga stunderna i församlingshemmet där Virestads Folkdanslag bjuder på förmiddags- och avslutningskaffe och där vi intar den medhavda lunchen. De hjärtliga samtalen och skratten når högt i tak. Så det är bara att buga för Virestads Folkdanslag som återigen anordnat en så trevlig och intressant slöjdbytardag.

**Gunnar Andersson,
en av de tacksamma deltagarna.**

Överst: Banden till kvastarna förbereds. Åke Eriksson och Ingvar Johansson hjälps åt att skala och mjuka upp björkvidjan så att den inte spricker.

Mitten: Knut Lange och yngste deltagaren studerar smeden Ingvar Erikssons teknik.

Nederst: Resultatet av dagens smidesövningar blev bl a ett antal krokar, haspar och märlor.

OLD FELLOWS – OCH NYA VÄNNER

Sunnerbogillet hade 5-11 augusti celebert föreningsbesök från Isle of Man. Det var folkdansgruppen Manx Folk Dance Society (MFDS) som gästade oss. Kontakterna med MFDS inleddes redan 1982 och har således varat i 33 år i obruten följd, med ett flertal besök i båda riktningarna. Det tycker vi är stort redan det. Nya dansare har tillkommit – den yngste medverkande, 4-årige Joshua, har hunnit dansa flera år redan!

Att ta emot samma grupp gång på gång kräver ett speciellt upplägg av aktiviteter och utflykter. Vad har våra gäster redan sett och gjort vid tidigare besök här? Resultatet av våra bemödanden blev att även Sunnerbogillet medlemmar fick chansen att tillsammans med gästerna vara turister i vår egen hembygd. Sålunda besökte vi Piggaboda kvarn i Alvesta kommun och Linnés Råshult och IKEA-museet i Älmhult.

EUROPEADEN

Fredagen var avsatt för ett besök på Europeaden i Helsingborg. Det skedde som en bussresa arrangerad av Bergabygdens folkdansare och där Sunnerbogillet och våra gäster också var med. Att få besöka Europeaden var en av de aktiviteter som MFDS önskat sig och som fick bli inramningen till hela deras besök hos oss. Europeaden i Helsingborg var mycket imponerande med cirka 6.000 deltagare från hela Europa, och unik eftersom det var första gången någonsin den hölls i Sverige.

TORPA BUSS- & TEKNIKMUSEUM

Medverkade med dansuppvisning gjorde

En åktur med häst och vagn i stilla lunk genom ett sommarfagert landskap.

vi tillsammans på Nostalgidagen vid Torpa Buss- & Teknikmuseum. Att åka en rundtur med en Volvo veteranbuss från 1938 var nytt och spännande för de flesta, liksom att få åka med en rysk pansarbandvagn i skog och mark, vilket råkade vara möjligt just denna dag. Uppvisningen gjordes inne i bussgaraget bland veteranfordon och en specialutställning av Rex-motorcyklar.

HAMNEDADAGEN

I Hamneda medverkade vi på Hamneda-dagen tillsammans med manxborna i en dansuppvisning, som följdes av ett guidat besök i Hembergs lanthandel.

MARKARYDS ÄLGSAFARI

Tillsammans med MFDS besökte vi Smålandet - Markaryds älgafari. Det verkade vara första gången även våra medlemmar besökte denna spännande plats, och "tåg-resan" genom Älgskogen och Bisondalen blev en stark upplevelse för oss alla.

ÅKA FJÄDERVAGN

Att åka fjädervagn efter två nordsvenska

hästar (ett avelssto och hennes "son") vid Gräddhyllan i Tänneryd var uppskattat i det fina vädret. Avslutningsvis samlades vi vid Kvarnen i Knäred, en unik och spännande industrimiljö, som även denna var ny för de flesta.

Vid fyra tillfällen under besöket hade vi tid att samlas i Ljunggården, vår tränings-

Det är inte varje dag man kan bjuda sina gäster på en

lokal och utbyta danser och gemensamt prata och umgås med våra goda vänner från Isle of Man.

Sven-Eve Johansson

Foto:

Elisabet Johansson

En motorcykelutställning bildade en passande bakgrund för dansarna från Isle of Man där MC-tävlingen Tourist Trophy Race körs varje år sedan 1907. Robert Smyth från Växjö har mångåriga kontakter med MFDS och bistod med musik till dansföreställningen i Torpa.

n tur i en rysk pansarbandvagn.

Älgarna bjöd på närkontakt under safarin i Markaryds-skogarna.

SPELMANSSSTÄMMA I KALMAR

Nationaldagen firades med spelmansstämma på Krusenstiernska gården i Kalmar. Sammanlagt 50 spelmän, sångare och dansare medverkade.

Stämman inleds med allspel till kända småländska låtar. Allspelsledare är Sune Johansson med dragspelet.

Eva och Bengt Löfberg, riksspelman.

Kalmar Folkdanslag gör en uppskattad uppvisning.

Spelmanslagets vissångare tar ton.

Arrangör: Kalmar Spelmanslag
Fotografer: Elisabeth och Sune Johansson

Smålands Spelmansförbund finns på Facebook. Följ vad som händer. Informera oss. Gilla oss!

STÄMMA OCH LOGDANS I KLEVEN

**Den 4 juli öppnade Magnus Lundberg sin loge för spel-
mansstämma, konsert och
logdans.**

LÅTKURS

Det hela började med låtkurs för alla spelmän med Magnus Gustafsson och Anders Svensson som inspiratörer. Mycket musik från Småland genljöd över Grännabygden. Inte bara musik förresten, det berättades historier om den ena spelmannen efter den andra som haft sitt verksamma liv i Småland. Historieberättandet gav lika mycket spänning och utveckling som spelandet!

KNYTKALAS

Alla som medverkade i låtkursen samt tillresande för att lyssna på konsert och dansa bjöds in till knytkalas. Alla tog med sig och delade med sig. Så enkelt och lätt kan det vara!

"ALLT ÄR GRATIS!"

Jag är tacksam över att vara folkdansare, tänk så lätt livet kan vara! Sitta tillsammans med trevliga människor som delar samma intresse, njuta av god mat, fantastisk musik, underbar utsikt över Vättern och bara få andas in sommarkväll, nyslaget gräs. Magnus goda kaffe ... ja, livet kan inte vara bättre! Att jag är smålänning visar sig i nästa tanke "Allt detta är gratis!" Min yngsta dotter älskar att dansa bugg och foxtrot. Hon jobbar extra för att kunna gå på alla danser hon vill. Där kostar varje dans drygt 200 kronor och här åker jag till Kleven och får både konsert, historieberättande och dans gratis!

KONSERT OCH DANS

Efter knytkalas blev det konsert med fantastiska Magnus, Anders och Susanne. Det ryckte i fötterna och det var svårt att sitta stilla till de under-

bara låtarna. Denna trio spelade sedan även till dansen lite senare. Fantastiskt duktiga att spela till dans! Det enda jag saknade under kvällen var dansarna. Spelmän fanns det, kanske på grund av låtkursen, men dansare??? Vi var några stycken som tog oss runt på ett härligt loggolv men vi hade kunnat vara **MÅNGA** fler.

Är det så att spelmansstämman i Kleven har missats av dansare? Finns det andra stämmor som går samtidigt och dansarna åker dit istället? Är det fel tid? Fel plats? Eller vet dansare bara inte om det?

Jag tackar Magnus Lundberg, Magnus Gustafsson och Anders Svensson för en otroligt härlig sommarkväll med musik, dans och känsla av att livet är fantastiskt! Nästa år hoppas jag att fler dansare hittar till Kleven så att vi blir fler som nöter på Magnus golv!

Text och foto: Emma Karlsson

Anders Svensson och Magnus Gustafsson, båda riksspelmän och Magnus nyligen förärad Zorns guldmärke, spelar till dans tillsammans med Susanne Gustafsson.

HÖSTMÖTE I EKSJÖ

Folkdanstringen Småland-Öland inbjuder distriktets föreningar och distriktsfunktionärer till höstmöte i Eksjö med Eksjö Folkdanslag som värdförening. Vi hoppas att minst 2-3 ombud för varje förening kommer till mötet. Vi kommer att diskutera årets medverkan på Korrö och Jönköpings allmogemarknad och planerna för 2016, önskemål om kurser, och få information om riksstämman i Karlskrona 2016 och Folkdansringens kurssatsningar, medlemsregister m m. Diskussionsämnen från föreningarna välkomnas. Under dagen gör vi också ett besök på Eksjö museum. Kaffe och lunch ingår i deltagaravgiften.

Tid	Samling kl 10 med kaffe lördagen den 10 oktober 2015. Beräknad avslutning kl 16.
Plats	Folkdanslokalen, Garvaregatan, Eksjö
Anmälan	Senast den 1 oktober 2015 per e-post smaland@folkdansringen.se . Ange namn och förening. Meddela samtidigt om du har någon form av matallergi. Bekräftelse med deltagarförteckning och ärendelista skickas till föreningarnas e-postadresser.
Deltagaravgift	100 kr/deltagare, faktureras föreningarna i efterhand.

Inbjudan finns på hemsidan www.folkdansringen.se/smaland.

Hjärtligt välkommen till Eksjö

Folkdansringen Småland-Öland och Eksjö Folkdanslag

ELVIRA – ETHNO-STIPENDIAT 2015

Jag är utan ord. När jag skriver det här har jag precis vaknat efter att ha åkt natt-tåg i 13 timmar. Under den resan hinner man tänka och beakta många tankar. I Rättvikskolan i Dalarna har jag spenderat 9 dagar med människor ifrån 5 olika kontinenter, ifrån 19 olika länder. Jag har fått lära känna människor och fått lära mig låtar ifrån bland annat Iran, Brasilien, Kenya, Indien, USA och Palestina.

Det finns ett talesätt om Ethno som lyder: "Man brukar säga att om det fanns ett Ethno i varje land skulle det inte finnas några krig." När jag först hörde det tänkte jag: Det var väl lite att ta i. Men sen tänkte jag om. Det är ju sant! Här samlas vi och spelar musik och umgås med människor från hela världen. Ibland förstår man inte vad den andra säger, men man kan spela musik tillsammans! Musiken har inga gränser vilket också smittar av sig på människorna som utför

den. På Ethno finns det inga gränser! Man respekterar, lyssnar och tar del av varandras historier. Man får nya perspektiv och ny förståelse hela tiden. Jag är så innerligt tacksam för att jag fick åka till Ethno 2015. Jag bär med mig så mycket glädje och så mycket framtidshopp. Min kärlek till musiken är så stor att jag ibland inte vet hur jag ska hantera den. Det finns inget mäktigare än att stå på en scen med fler än 100 personer och dansa och spela musik inför en fullsatt publik, som följer efter musikerna ut från scenen och vägrar gå hem om inte vi fortsätter att spela.

På bilden ser ni mig

och Ale Möller, som hade en workshop med oss, i och med ethnos 25-årsjubileum.

Många varma kramar

Elvira Seger

UNGDOMSLÄGRET I GRANSNÄS

På gruppbilden ovan ses alla barn och ungdomar (28 st!) som deltog i sommarens härliga läger på Gransnäs-gården. Längst till höger syns ledarna Marika Bjärnborg, Gusten Brodin, Heléne Ingvarsdotter samt framför dem sittande Simon Persson.

Grupplektioner och allspel varvas med sång, dans och lek som t ex Pepparkaksskull, överst till vänster. Dagarna är långa och innehållsrika, när fingrarna och kroppen behöver en liten paus kan man vila – stilfullt av gruppen "Stråkstjärnorna" här brevid.

Bilden uppe till höger visar inmarschen till den avslutande konserten, där alla nya låtar spelas upp inför en entusiastisk publik!

Heléne Ingvarsdotter

Foto: Torsten Nilsson

NORDISKT OCH EUROPEISKT

På mindre än en månad har vi haft två stora musik- och dansevenemang i vår närhet, utöver Korröfestivalen, nämligen Nordlek i Viborg den 14-18 juli och den 52:a Europeaden i Helsingborg den 5-9 augusti 2015.

NORDLEK I VIBORG

Solen sken varmt över jylländska Viborg den 15 juli och när vi parkerat bilen dröjde det bara några minuter innan första glada tillropet ekade: vänner från Ljungbys vänort Töllöse hejdade oss. Så blev det ett spontant besök på Hjultorvet mitt i centrum med dansframträdande av både traditionellt slag och av den unga gruppen "Mellem broarne". Och det är väl bara i Danmark man kan ställa till med lekstuga på torget och få med publiken i dansen! På det innehållsrika Viborgs museum visades specialutställningen Godt stof, 93 malkalöst välbevarade dräktplagg från olika delar av Danmark. Tygerna är vävda på lin- eller bomullsvarp och med inslag av ull och plaggen representerade olika stilperioder under 1700- och 1800-talen. Denna specialutställning var gjord med tanke på Nordleks besökare.

Den nordiska folklörekvällen i Tinghallen drog stor publik och bjöd på två timmars varierande dans och musik av vitt skilda slag: traditionell, på traditionell grund och nyskapad. De två konferenciererna presenterade varje program på tre språk, nämligen danska, finska och engelska. En liten reflektion: vilken resurs det är att utan större möda kunna förstå såväl svenska som danska och norska!

Kvällen avslutades i de olika hallarna med häng-på-dans, lekstugor och natt-

Egon Agerskov leder dansk lekstuga på Hjultorvet i Viborg.

dans ledd av instruktörer från de olika länderna. Vi valde Färöarnas workshop med kvaddans och berättelser om kväderna som en naturlig avslutning på vår resa till Färöarna.

EUROPEADE I HELSINGBORG

Nordlek arrangeras vart tredje år och alternerar mellan de nordiska länderna. Europeaden arrangerades för första gången i Sverige och lockade 6.000 deltagare från 23 länder. Vi hade förmånen att delta i en endagsresa till Helsingborg arrangerad av Bergabygdens folkdansare fredagen den 7 augusti. Det var bara att ta för sig av fantastiska dansprogram i parker och på torg i centrum och låta sig inspireras och imponeras.

Måktigast var dock eftermiddagens parad genom centrum. Tänk dig själv – 248 registrerade grupper fördelade på följande länder och antal grupper: Sverige 15, Österrike 5, Belgien 17, Cypern 1, Tjeckien 6, Tyskland 37, Danmark och Grönland 3, Estland 62!, Grekland

Dansprogrammen i Europeaden annonserades vid varje "scen".

1, Spanien 12, Finland 6, Frankrike 12, Ungern 8, Irland 2, Italien 14, Litauen 9, Lettland 12, Nederländerna 5, Polen 7, Portugal 4, Slovenien 6, Slovakien 1 och

Cercle Celtique Koroll Breizh från Bretagne i Frankrike får representera en av de 250 grupperna i paraden.

Storbritannien 1. När det var dags att gå tillbaka till bussen hade vi inte hunnit se ”mer än” 144 grupper passera. Vilken färgprakt, vilka dräkter, likheter och olikheter, magnifikt!

Under de här båda festivaldagarna stötte vi på glädjande många vänner från olika delar av Småland. Det var medlemmar från Östboggillet fdl, Virestads fdl, Fdl Varendsgillet, Norrahammars fdg och Växjöortens fdl, så tillsammans med Bergabygdens fd och vår egen förening Sunnerboggillet var vi väl representerade. Vi ser fram emot att träffa åtminstone lika många när nästa Europeade arrangeras i Namur i Belgien 2016 och Nordlek i Falun i juli 2018!

Text och foto:

Elisabet och Sven-Eve Johansson

Vad gör man när regnet kommer? På traditionellt vis går det att använda översta kjolen som regnskydd.

Ovan ser vi den 250:de gruppen i paraden. Det är nästa års värdfolk från Namur i Belgien som visar upp sina konstfärdigheter i flaggkastning. Foto: Olle Ek

På bilden till vänster kommer representanter för den internationella Europeade-kommittén.

I första raden finns Karin Wallin i jeans och tröja spelandes fiol. Har hon blivit inkallad i sista minuten? Karin är rikspelman och fick 2007 Zorns guldmärke ”för mästertligt, dansant och personligt spel av låtar från Skåne”

Tredje från vänster i andra raden går Marianne Halling, som är Sveriges och Folkdansringens kontaktperson mot Europeaden samt entusiastisk folkdansare. Foto: Olle Ek

"Numera första lördagen i oktober"

Spelmansstämma!

Hjärtligt välkommen till Spelmansstämma nr. 47
på Kulturhuset (Medborgarhuset) och Stora Hotellet i Markaryd.

I år med spelkurser på Stora Hotellet!
God mat, spel och härligt samkväm!

Lördagen den 3 oktober 2015
Spelledare; Riksspelman Laif Carr Olsen

Program

- kl. 12.30 **Samling i Kulturhuset** (Kungsg. 1)
Stor parkeringsplats finns mellan hotellet och järnvägen.
- kl. 13.00 **Övning i allspel**
- kl. 14.30 **Konsert i folkton**- Rakryggade spelmän och krokiga låtar
Vi får i år höra Jeanett och Peter Walerholt Rousu spela låtar och berätta om spelmän från Markarydstrakten. Med färsk, 255 sidors bok i ämnet och nyinspelad CD i bagaget (Köp!)
- kl. 16.00 **Stort allspel & uppspel**
Alla får tillfälle att lyssna på de gästande spel-
männens bästa låtar!

I foajen serveras kaffe, dopp och fralla hela eftermiddagen, med buskspel förstås...

kl. 18.00 (ca.) **Middag och efterspel på Stora Hotellet!**
Förr i tiden satsade spelmännen en hel dag i Markaryd. Hotellet var abonnerat, man åt, drack och spelade... Vi bjuder åter in spelmän från gränsande län, och hoppas på ett fullbokat hotell och en fin fest!

Boka middag och rum på Stora hotellet

Förrätt och varmrätt, kaffe och chokladbit 250:- (dryck tillkommer)
845:-/dubbelrum (dela!) och 745:-/enkelrum. OBS. senast 30/9
tel. 0433-10730 • E-mail: info@storahotelletmarkaryd.se

Spelkurser

Spela låtar med Jeanett Walerholt Rousu

Nyckelharpspel med Patrik Dahlin

Lördag 10-12 och söndag 9-12. Pris endast 100:- per person.

Betalas kontant vid kursstart. Passa på!

Anmälan helst före 21/10 till: peter.pedersen@hotmail.com, 0733787055

I år skall vi fylla hotellet!

Info Spelmansstämman,

Laif.Carr@musikisyd.se, 0702988141

MUSIK & SYD
SKÅNE • KRONBERG

Studieförbundet
Vuxenskolan

Allspelslåtar

Småland

Gånglåt från Skärsjödal
Mäster Karls Polska, nr. 21
Johan Magnus Dals polska nr. 38
J.P. Landholms vals nr. 10

Skåne

Skånevalsens
Ola Nilssons Lans Polska nr. 60
Carl-Eriks Gånglåt nr. 5
Kerstin Anderssons vals

Halland

Bondessons vals nr. 13
Kadrilj Finkanett, Häfte II, nr. 16
Hallands Spelmäns gånglåt nr. 20

Vi hoppas att ni förbereder
något särskilt fint/klämmigt/
roligt/intressant inslag till
konserten efter allspelet.
Anmäl till spelledaren under
övningspasset kl. 13-14, så att
han kan sätta samman ett bra
program.

Välkomna!

KURSNYHET PÅ MARKARYDSSTÄMMAN 2015

Den traditionella Markarydsstämman kommer i vanlig ordning att hållas på Stora Hotellet första helgen i oktober.

Hedersgäster i år är Jeanett och Peter Rousu. Jeanett, som är bördig från Markaryd, har nyligen släppt en notbok med låtar från Markaryd och det blir säkert mycket material från den som vi får höra på konserten. Boken heter "Krokiga låtar och rakryggade spelmän från Markaryd". Jeanett skriver på sin hemsida: "Musiken jag har hittat har blivit 331 låtar sammanställda tillsammans med fakta om spelmännen, anekdoter och skrönor om deras spelmansgärningar i en bok på 255 sidor. Av musiken från boken har jag spelat in 14 låtar som får representera Markarydsmusiken. Där spelar jag mestadels på Bernhard Ljunggrens fiol – en fiol som han både byggt

och spelat på, men också på Gyllströms fiol samt på mina egna."

KURSER

För att öka intresset och locka ännu fler spelmän till stämman kommer det att hållas kurser under lördagen och söndagen. Dels kommer Jeanett att lära ut Markarydslåtar på fiol dels kommer Patrik Dahlin lära ut låtar på nyckelharpa. Mer information om stämman och kurserna kommer framöver men boka redan nu in första helgen i oktober för kurs och stämma i Markaryd!

**Peter Pedersen,
Västervik, Småland**

Jeanett Rousu

Välkommen till VISKURS 2015

Kursen vänder sig till alla som tycker om att sjunga folkmusik, såväl nybörjare som erfarna. Henrik kommer att lära ut visor framför allt ur sin småländska repertoar, särskilt efter favoriten bland äldre traditionsbärare, Vendla Johansson i Delaryd.

Deltagarna kommer också jobba med röst och uttryck och lyssna på några äldre inspelningar. Ta med block, penna och/eller inspelningsapparat.

Ledare: Henrik "Hummel" Schön (se information www.kalmarspelmanslag.se)

Plats: Skälby (huvudbyggnad) Skälbyallén 6, Kalmar

Tid: Lördag 3/10 kl. 10.00 – ca 17.00, söndag 4/10 kl. 09.30–13.00

Avgift: 300:– för medlemmar i Kalmar Spelmanslag och för övriga 400:–.

I avgiften ingår: Lunch kl. 13:00 på lördagen, kaffe/te, frukt mellan sångpassen.

Lunch kl. 13:00 på söndagen ingår inte i avgiften, men kan beställas till en kostnad av ca. 70:–.

Anmäl dig till: Evelina Sand, evelina.sand@hotmail.com, senast den 7 september. Ange i din anmälan: e-postadress, postadress, tfn, kost och om du är medlem. Max 30 deltagare. För övernattningsrekommenderas vandrarhemmet Svanen tfn 0480-129 28. Frågor besvaras av Evelina på tfn 073 557 00 82.

Välkommen!

Arr. Kalmar Spelmanslag, Smålands Spelmansförbund
Kalmar Läns Musikstiftelse

Studie
främjandet

Nysläppt CD

Hej!

Mitt namn är Nils Wiberg, jag är riksspelman från Skatelöv och har nu släppt min första cd som solospelman.

Jag har under många år varit spelledare för Skatelövs Spelmanslag. Jag har alltid gillat att spela till dans och under min tid som ledare för Skatelövs Spelmanslag är det alltid dansspelet som varit centralt. Även solospel till dans har blivit vanligare med åren. I Kalmar 2005 fick jag Zornmärket i silver och titeln riksspelman, med motiveringen att jag spelade låtar från Småland uttrycksfullt och dansant. Målet med soloskivan har varit just att göra den användbar till dans.

Skivan innehåller 25 låtar där grunden är polskor i syostsvensk stil (slängpolskor), toppat med ett antal nyskrivna låtar. Jag lämnar gärna en skiva till er om ni vill, bara kontakta mig så ordnar jag det!

Med vänliga Hälsningar

Nils Wiberg

070-92 92 284

nilsspelman@gmail.com

www.nilsspelman.se

Medvind

Ny CD med Nils Wiberg

Beställ på www.nilsspelman.se

Skivfakta:

Inspelad 16-17 juni 2015 i Slagesnäs

Studio, mixning och

mastring:

Harald Bauch, big (arts), Slagesnäs

Producent:

Nils Wiberg

Biträdande producent:

Annika Borgström

Alla arrangemang:

Nils Wiberg

Foto:

Fredrik Jonsson

Texter:

Magnus Gustafsson / Nils Wiberg

Layout:

Gerd Magnusson

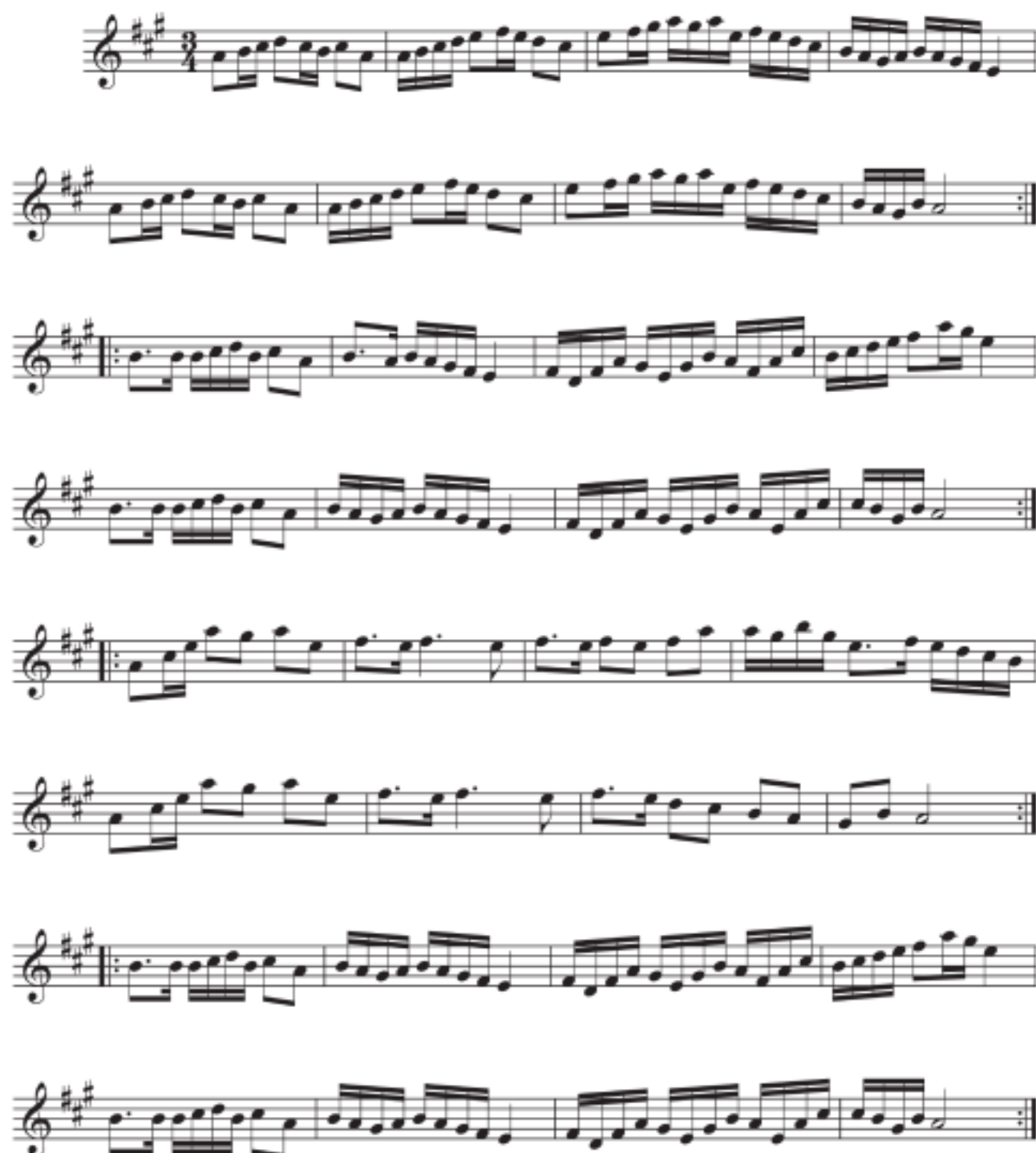
Nils spelar på en fiol byggd av Istvan Konya och med stråke av Ulf Johansson

Högakull

Brudpolska till Karolina och Jakob

Eva Blomquist-Björnborg 20130625

Spelfot - Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

Ansvarig utgivare: Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby

Spelfot nr 3 September 2015

VAD HÄNDER

Lördag 19 september

Som förr - Folkmusik och dans från Gästrikland

Dans- och spelkurs kl 10 – 17

Konsert med danskväll kl 19

IOGT Vattentorget, Växjö

valshuset.se

Lördag 19 september kl 18

Kulturnatt i Gislaveds konsertsal med Balkan-tema i. Föreningar representerade Albanien, Bosnien och Serbien uppträder med musik och dans. Folkdanssällskapet National från Göteborg är det svenska inslaget.

Lördagen den 3 oktober

Viskurs i Kalmar, se annons sid 21.

Lördag-söndag den 3-4 oktober

Spelmansstämma i Markaryd.

Spelkurs med Jeanette och Peter Rousu samt Patrik Dahlin. Se annons sid 20.

Lördagen den 10 oktober

Folkdansringens höstmöte i Eksjö.

Se kallelse sid 16

Lördag 17 oktober

ABMB - Två fioler och en cittra

Workshop i ett par daladanser 14 – 17

Konsert med danskväll kl 19

Bergendalska, Liedbergsgatan 14, Växjö
valshuset.se

20-21 November 2015

Bauerstämman - med tonvikt på buskspel

BauerGården Gästgiveri & Konferens

Vätterfolk vff.nu

Söndag den 27 december kl 18.00

Spel och Dansstuga på Skälby i Kalmar

Söndag den 27 december kl 19.00

Juldans i Grimslov. Mer information kommer på www.fiol.nu.

NOTER OCH SKIVOR

Smålands Spelmansförbund har noter och skivor till försäljning. Marianne Busk i Jönköping har hand om vårt lager. Mejla henne om du vill köpa något. Hon skickar varorna med posten tillsammans med ett plusgiro-inbetalningskort. Porto tillkommer.

	Medlemspris	Icke medlem
Källan i Slaka, en bok om svensk folkmusik	200 kr	200 kr
Se notis på sid 15		

CD-box med 3 skivor 90 Småländska låtar ur Gösta Klemmings häften	180 kr	180 kr
---	--------	--------

Nothäften

20 Småländska låtar, arrangerade för fioler och altfiol av Gösta Klemming	60 kr	80 kr
---	-------	-------

Några svenska folkdanser samlade av Gösta Klemming	30 kr	40 kr
--	-------	-------

Innehåller beskrivning av t ex Hälsingepolska, Jämtpolska, bakmes samt olika varianter av småländska polskor tillsammans med noter på lämplig musik.

Faksimilupplaga av spelmanen Aug. Strömbergs kompositioner	30 kr	50 kr
--	-------	-------

Småländsk folkton 53 låtar för 2 fioler ur Lennart Skoglunds notböcker	100 kr	110 kr
---	--------	--------

Notbok efter Peter Dufva 193 låtar med kommentarer av Magnus Gustafsson	100 kr	120 kr
--	--------	--------

Allspelslåtar 2013 21 låtar utvalda såsom "vanliga" allspelslåtar	50 kr	50 kr
--	-------	-------

CD Små länders låtar Valda låtar ur "Bruna pärmen"	100 kr	120 kr
---	--------	--------

SLUTSÅLD

Noter till CD Små länders låtar	60 kr	60 kr
---------------------------------	-------	-------

Vid samtidigt köp av CD Små länders låtar och tillhörande nothäfte	120 kr	140 kr
---	--------	--------

OBS! Pris för porto och emballage tillkommer!

Notlager: Viola Ek

viola.ek@bredband2.com